

Vychádzame
v náklade
240 000 ks

Číslo 10/2013 VII. ročník

Ako zvláštny príklad mení vzdelávanie

Napriek vysokej nezamestnanosti máme na Slovensku nedostatok kvalifikovaných pracovníkov v strojárstve. Zaměstnávateľia tvrdia, že je to aj dôsledok zle nastaveného vzdelávacieho systému a sú ochotní pomôcť pri jeho zmene. Ako sa s pomocou konkrétnych fiariem naplňa v praxi zvláštna rovnica $2+2=19$, to sa na príklade Technickej akadémie vo Zvolene dočítate v Téme mesiaca. V rámci nej sa už druhý krát venujeme duálnemu vzdelávaniu. Viac na str. 2-3

Župné volby sú predo dvermi

Rozhodneme v nich, kto nás bude v nasledujúcich štyroch rokoch zastupovať v regiónoch. Z nášho servisu sa dozviete, akým spôsobom budeme voliť predsedu kraja a poslancov, koľko máme v kraji kandidátov na tieto posty, ale aj to, aké úlohy plní pri príprave a organizácii volieb župa. V rozhovore vám tajomník krajskej volebnej komisie prezradí aj to, ako skončil sporný prípad kandidáta na poslancu z Banskej Štiavnice. Viac sa dozviete na str. 4.

Od srdca k srdcu

Ocenením Od srdca k srdcu vyjadril Banskobystrický kraj už šiestykrát morálne uznanie pracovníkom a dobrovoľníkom sociálnych služieb. Podľa organizátorov z Odboru sociálnych politík Úradu BBSK je veľmi náročné vybrať z nominácií, pretože za svoju prácu a obetavý prístup by si ocenenie zaslúžili mnohí. Po ťažkom rozhodovaní vybrali päť jednotlivcov a jeden kolektív, o ktorých sa viac dočítate na str. 8.

naš kraj

Banskobystrický samosprávny kraj

www.vucbb.sk

Dobrý herec je ako motýľ

Pri preveteľovaní sa do postavy, ktorú hrá, prechádza dokonalou premenou, tak ako krásny motýľ, ktorý sa vyliahne zo škarejed húsenice. Práve z tohto dôvodu dostala anketa Divadla Jozefa Tajovského vo Zvolene o najobľúbenejšiu herečku, najobľúbenejšieho herca a najobľúbenejšiu inscenáciu tento názov. Poradie ankety Motýľ za uplynulú divadelnú sezónu určili opäť diváci, ktorí poslali 679 platných hlasov. Svojou charizmom a hereckým majstrovstvom ich najviac zaujali Barbora Španíková a Štefan Šafárik. Najpopulárnejšou inscenáciou 64. sezóny sa na základe ankety stala inscenácia Poplach v hoteli Westminster 2, ktorú režíroval Ľubomír Paulovič. (pokračovanie na str. 10)

Foto: DJGT, Pavol Albert

Banskobystrický kraj je najmenej zadlženým

Dlh Trnavského a Trenčianskeho samosprávneho kraja nie je ďaleko od úrovne 60 percent bežných príjmov predchádzajúceho roka, čo znamená, že sú blízko hranice, pri ktorej by podľa zákona už nemali mať možnosť prijať ďalšie úvery. Upozornil na to inštitút pre ekonomicke a sociálne reformy INEKO.

V rebríčku vyšších územných celkov (VÚC) podľa zadlženosť nasledujú za trnavským (53,9 percenta) a trenčianskym VÚC (49,2 percenta) postupne bratislavský (38,9 percenta), košický (30,5 percenta), žilinský (29,4 percenta), nitriansky (27,7 percenta), prešov-

ský (26,9 percenta) a banskobystrický VÚC (25,1 percenta). Podľa analyтика Mateja Tunega, ktorý spolupracuje s inštitútom INEKO, nie je možné vylúčiť, že niektoré samosprávy svoje dlhy skrývajú napríklad ich prenesením na svoje organizácie, dcérske spoločnosti či iné súkromné spoločnosti (napr. cez PPP projekty) alebo tiež cez tzv. dodávateľské úvery.

V záujme zistíť čo najobjektívnejší obraz o hospodárení VÚC sleduje INEKO popri zákonom dlhovom kritériu aj iné ukazovatele, ktoré vstupujú do hodnotenia celkového finančného zdravia. Spo-

medzi všetkých samosprávnych krajov mali v tomto ukazovateľu najlepšie ohodenie prešovský (+1,84), nitriansky (+1,65), bratislavský (+1,23) a žilinský VÚC (+1,10). „Keďže dosiahli skóre vyššie ako +1, možno ich označiť ako VÚC s dobrým finančným zdravím,“ povedal Tunega. Ďalšie štyri kraje (Košický, Trnavský, Trenčiansky a Banskobystrický) dosiahli sice kladné skóre, avšak nižšie ako +1, čo ich zaraďuje do kategórie dostačného finančného zdravia, kde hrozí nižšia finančná stabilita a potenciálne problémy do budúcnosti.

Autor: TASR

Predchádzajme požiarom v období vykurovacej sezóny

Zanedbaná údržba palivových spotrebičov a vykurovacích telies či nedostatočná kontrola a čistenie komínov – to všetko sú v súvislosti s požiarmi rizikové faktory. Aj preto vzniklo vlni 411 požiarov, z ktorých vyhorenie sadzí spôsobilo 96 požiarov, priamo v komínovom telesu to bolo 105 požiarov a problémy s vykurovacím telesom spôsobili 210 požiarov.

Kvalitná a odborná prevencia v objektoch osobného a súkromného vlastníctva znamená dôkladnú prípravu na nastávajúce zimné vykurovacie obdobie. V prípade, že sa budete riadiť nasledovnými zásadami, je vysoká pravdepodobnosť, že prežijete bezpečné obdobie vykurovacej sezóny. **Pri predchádzaní vzniku požiarov vo vykurovacom období je dôležité dbať na:**

- správny výber druhu palivového spotrebiča a do držať požiadavky jeho umiestnenia podľa charakteru priestoru, v ktorom má byť používaný (napríklad garáže, autodielne...);
- odborné pripojenie vykurovacieho telesa ku komínu, čo v zmysle zákona môže vykonávať len osoba s odbornou spôsobilosťou;
- dostatočný prívod vzduchu, kde väčšina spotrebičov potrebuje ku svojej správnej funkcií dostatočné množstvo spalovaného vzduchu, preto treba dbať na požiadavky a opatrenia uvedené v technickej a projektovej dokumentácii;
- bezpečné odvedenie spalín do priestoru – komína, kde je dôležitá jeho správna inštalácia a následne podlieha pravidelným kontrolám;
- používanie predpísaného druhu a množstva paliva, na ktorý je spotrebič konštruovaný;

Zásah hasičov pri požiari komínového telesa

- dodržiavanie predpísaných bezpečnostných vzdialenosťí od horľavých materiálov stanovených výrobcom, prípadne vyhláškou, aby nevznikol požiar vplyvom sálavého tepla;
- používanie nehorľavých a izolačných podložiek v prípade spotrebičov na tuhé palivo, kde tieto podložky bránia vzniku požiaru od padajúcich nezhorených častí paliva;
- dodržiavanie návodov na obsluhu a manipuláciu s jednotlivými spotrebičmi;
- používanie len predpísaných druhov palív, pretože výrobca je povinný garantovať správnu a bezpečnú funkciu spotrebiča pri dodržiavaní daných podmienok, kde nie sú povolené žiadne „domáce“ úpravy a zásahy do spotrebičov. Týmito svojvoľnými zásahmi by mohlo dôjsť k požiarom, vý-

bchu a iným nežiadúcim udalostiam.

- pravidelné čistenie a kontroly komínov v lehotách:
 - ak sú na komínové teleso pripojené spotrebiče s celkovým tepelným výkonom do 50 kW, komín je potrebné čistiť raz za:
 - 4 mesiace - spotrebiče na tuhé alebo kvapalné palivá,
 - 6 mesiacov - spotrebiče na plynné palivá a ak ide o komín bez vložky,
 - 12 mesiacov - spotrebiče na plynné palivá a ak ide o komín s vložkou.
 - ak sú na komínové teleso pripojené spotrebiče s celkovým tepelným výkonom nad 50 kW, komín je potrebné čistiť raz za:
 - 2 mesiace - spotrebiče na tuhé palivá alebo spotrebiče na kvapalné palivá,
 - 6 mesiacov - spotrebiče na plynné palivá.

Na čistenie a kontrolu komína je potrebné mať využívajúce nástroje, prístroje a zariadenia. Kontrolovať a čistiť komín môže len kominár alebo revízny technik. Prehľad kominárov a revíznych technikov je uvedený na webovej stránke Komory kominárov Slovenska www.kks-sr.sk.

Zároveň vás upozorňujeme na následky porušovania základných povinností pri inštalovaní a používaní palivových spotrebičov, dymovodov a komínových telies, kde v priestupkovom konaní môže Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru uložiť pokutu v zmysle zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov až do výšky 331 €.

„Čas, ktorý budete venovať preventívnym opatreniam sa vám určite oplatí a následne ochráni zdravie a majetok vás a vašich blízkych.“

Autor: Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici, Foto: TASR

TECHNICKÁ UNIVERZITA VO ZVOLENE

MÁŠ NAD 50 ROKOV?
ŠTUDUJ ZADARMO!!!

V rámci schváleného projektu „20 rokov UTV na TU vo Zvolene“ otvárame v januári 2014 štúdium pre 329 frekventantov v týchto študijných odboroch:

- Vesmír náš domov ■ Šport pre zdravie ■ Liečivé rastliny
- Tajomstvá archeológie ■ Základy práva ■ Sebapoznanie – sebarealizácia – sociálna percepcia ■ Psychológia ■ Anglický jazyk pre začiatočníkov ■ Anglický jazyk pre mierne pokročilých ■ Nemecký jazyk pre začiatočníkov ■ Nemecký jazyk pre mierne pokročilých ■ Ruský jazyk pre mierne pokročilých ■ Informačno-komunikačné technológie ■

Výučba sa uskutoční v mesiacoch január 2014 až jún 2014. Súčasťou projektu je poskytnutie študijnéj literatúry. Pri niektorých odboroch sú naplánované aj exkurzie

Kontakty: Univerzita tretieho veku, Technická univerzita vo Zvolene T. G. Masaryka 24, 960 53 Zvolen www.tuzvo.sk/utv, 045/5206 599, utv@tuzvo.sk

Prihlásiť sa na: www.tuzvo.sk/utv alebo 045/5206 599

Podmienky prijatia: vek nad 50 rokov

Program cezhraničnej spolupráce
Maďarská republika-Slovenská republika
2007-2013

Európska únia
Európsky fond regionálneho rozvoja

Ochrana pred povodňami

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., OZ Banská Bystrica sa ako cezhraničný partner Vysokej školy Karola Róberta v Gyöngyösi, Štátu Maďarsko vodohospodárskeho riaditeľstva v Miškolci a Technickej a ekonomickej univerzite v Budapešti podieľa od 1. marca 2012 na realizácii projektu Prieskum povodňových rizík povodia Slanéj metódami na diaľku. Strategickým cieľom tejto spolupráce je zlepšovanie schopnosti ochrany pred povodňami v regióne a tým podpora hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónu na oboch stranach hranice.

Vysoká škola Karola Roberta, ako vedúci partner projektu, získala finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja vo výške 185 130 Eur.

V rámci spolupráce dôjde k podrobnému prieskumu rieky Slaná a Rimava, zameraniu a vypracovaniu modelu terénu predpokladané-

ho zátopového územia technológiou LIDAR, zameraniu a vypracovaniu digitálneho modelu povrchu územia, vypracovaniu mapy vegetácie predpokladaného zátopového územia hyper spektrálnym snímkovaním, ku geodetickému zameraniu koryta a priečnych profilov toku. Získané podklady zátopového územia budú slúžiť na simuláciu povodní. Scénár povodne ako výsledok simulácie môže poslúžiť pre návrhy územného plánovania, navrhnutie protipovodňovej ochrany a vytvorenie zásahových plánov pre nebezpečné situácie. Výsledkom projektu bude zvýšenie protipovodňovej bezpečnosti tejto oblasti, ochrana ľudských životov i majetku obyvatelstva a možnosť zvýšenia hospodárskeho rozvoja regiónu. Z tohto dôvodu projekt zníži negatívne rozdiely charakterizujúce región v sociálnej, hospodárskej a kultúrnej oblasti nielen na území Slovenskej republiky, ale i Maďarska.

Budujeme partnerstvá